

Onor. Biblioteca Universității din Cluj

Sibiu

HIRLAP

Ziarul Comunității Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népköz

Erős szovjet csapatösszevonások Moszkva és Leningrád körzetében

Offenzívát terveznek a Balti államok ellen? — A német légi erő újabb támadása London ellen
A szövetséges repülők Bordeaux francia kikötővárost bombázták — Tokió vizsgálatot indított az Attu-szigetéről jelentett gáztámadás ügyében

Kanada miniszterelnöke is részt vesz Roosevelt és Churchill washingtoni tanácskozásain

Német felderítő repülők az utóbbi napokban a keleti arcvonal több részén erős szovjet csapatösszevonásokat figyeltek meg, — jelenti a német távirati iroda. — Különösen nagyarányúak a Moszkvától nyugatra fekvő térségben folyó gyalogsági, páncélos, valamint légi-erőösszevonások. A szovjet mozdulatok célját — támadásra készülnek-e, vagy védekezésre — még nem állapították meg. Ugyanez a jelentés beszámol arról is, hogy Leningrád környékén szintén nagy erők összpontosítottak az oroszok. Német felfogás szerint e csapatösszevonásoknak kettős célja lehet: a Szovjet vagy megkísérelje a Leningrád körül húzódó német gyűrű áttörését, vagy támadásba lendül a balti államok ellen. Ez utóbbi terv a moszkvai sajtóban az utóbbi napokban gyakran szerepelt. Tegnap a leningrádi körzetben élénk légi tevékenység volt: a német repülők Leningrád hadifortosságú berendezéseit bombázták.

A légi tevékenység nyugaton is élénk volt. Tegnap éjszaka a német repülők ismét több órán át bombázták London környékét. Cardiff brit kikötőt is hevesen támadták. A szövetséges légi erők a nyugatfranciaországi Bordeaux kikötővárost bombázták. Olaszországban pedig egy Sassari melletti helységre dobta néhány bombát. Svájci terület fölött is átrepültek az elmúlt éjszaka a brit repülők. Svájci területre — Zürich határában — két bomba hullott, de csak az egyik robbant fel. Emberéletben nem esett kár. A légi tevékenység Távol-Keleten is fokozódik.

Sajtóhírek

A tuniszi harcok befejezésének még mindig élénk visszhangja van a nemzetközi sajtóban, fokozatosan előtérbe kerül azonban már az a kérdés: milyen újabb lépésekre készülnek a szövetségesek? A semleges sajtó e tekintetben bevallja, hogy az angol és amerikai hadvezetőség szándékait teljes titok fedi s nem tesz tájékozottabb a figyelő az angolszás sajtó alapos tanulmányozásakor sem. A londoni lapok találgatásai is „jóslatai” bizonyos mértékben ellentmondanak egymásnak, — lehet, hogy szándékosan. A Daily Telegraph című angol lap például, Roosevelt elnök és Churchill miniszterelnök washingtoni tanácskozásaival foglalkozva azt írja, hogy a Fehér Házban a Japán elleni harcra fokozása mellett döntöttek. Az ugyancsak londoni Daily Mail viszont hangoztatja, hogy az európai invázió részleteit beszélik meg Washingtonban. Az európai erők megrohanására vonatkozó tervek közül a Daily Mail azt a javaslatot tartja a legcélravezetőbbnek, mely egy új szovjet offenzívával párhuzamosan a balkáni előnyomulást indítványozza. E terv megvalósítása — a Daily Mail szerint — a középvidékek megszerzését eredményezné, ami a tengely ellenségei szempontjából a legnagyobb sikert jelentené. Hivatalos angol vagy amerikai helyen a tervekről természetesen nem nyilatkoznak, viszont — mint az Universal című bucaresti lap római tudósítója is megállapítja — megtörtik az ily ellentétes sajtóvélemények megjelentetését, nyilvánvalóan a szövetséges hadvezetőség igazi céljainak leplezésére.

Svájci lapvélemények szerint a washingtoni tárgyalások főcélja a jövő hadműveletek előkészítése és megszerzése. A berni lapok tudósításából kitűnik, hogy a Szovjettal való együttműködés kérdése továbbra is beható tanácskozások tárgya a Fehér Házban.

Érdekes az a berni jelentés, mely szerint Moszkva állítólag ellenzi az angol-amerikai erők balkáni partraszállásának tervét s azt sürgeti, hogy a szövetségesek északon támadjanak, Norvégiában. Rámutatnak a svájci jelentések arra, hogy a Szovjettel való együttműködés fenntartása fontos érdeke a szövetségeseknek s ez befolyásolja őket a döntésben, bár — mint az eddigi jelekből megítélhető — Anglia továbbra is a földközi-tengeri akciók híve. Amerikai részről megismételték azoknak az aggályoknak hangoztatását, hogy mi lesz Távol-Keleten, ha a szövetségesek az európai hadszíntérre vetik erőik zömét. Washington nem hajlandó oly lépések megköveteltetésére, melyek következtében a japánok megszállhatnák helyzetüket a csendesóceáni térségben.

A lengyel ügy

A szovjetorosz-lengyel szakítás ügye látszólag háttérbe szorult az utóbbi napokban, ami azonban korántsem jelenti a viszály enyhülését. Valószínű, hogy Churchill folytatja azokat a megbeszéléseket, melyeket a minap Eden a lengyel ügyben Washingtonban megkez-

dett. Az angol sajtó némi ellentmondást fedez fel Sztalin és Visinszkij szovjet helyettes külügyi népbiztos legutóbbi nyilatkozatai között. Sztalint megegyezésre hajlónak, Visinszkijt viszont az eddigi hajthatatlan szovjet politika képviselőjének látják. Utalnak arra is, hogy Benes a szovjet-lengyel közeledés nyelvére utazott Washingtonba. A helyzet ebben a vonatkozásban is tisztázatlan. A New York Herald Tribune című amerikai lap is beismeri a nehézségeket, amikor azt írja, hogy Sztalinnal a szövetséges kormányelnököknek személyesen kellene tárgyalniuk. A newyorki lap lehetségesnek tartja, hogy Roosevelt elnök és Churchill miniszterelnök a közeljövőben Szibériában találkoznak is fog Sztalinnal.

Ukránok függetlenségi mozgalma

Több olasz lap idézi a moszkvai tudományos akadémia elnökének, Bogomolez professzornak a Pravdában megjelent cikkét, mely — a lengyel emigránsok külföldi propaganda-tevékenységéhez hasonlóan — élesen elítéli a külföldi ukránok függetlenségi mozgal-

mát is. Bogomolez főleg a kanadai ukrán propaganda ellen kél ki s a többi között ezeket írja:

— A Szovjetszövetségben élénk viszályt keltezt az a hír, hogy Kanadában egy ukrán bizottság működik. Ez a bizottság, mely úgy véli, hogy jogában áll az ukránok nevében a kanadai kormánnyal tárgyalnia, hangoztatja, hogy az ukránok — elszakadva a Szovjetszövetségtől — Európában önálló államot akarnak létesíteni. Csak az árulók agyában fogamzanak meg ily tervek. A kis és közép-államok népeinek sorsa csak úgy oldható meg, ha ezek a népek valamelyik nagy szomszédjukra támaszkodnak, vagy még helyesebben, egyesülnek azzal. Ma ez az igazság időszerűbb, mint valaha, hiszen még egy oly nagy állam, mint Franciaország, sem tarthatta fenn függetlenségét. Az igazi függetlenséget és jogegyenlőséget csak azok a népek szerzhetik meg, melyek csatlakoznak a Szovjetszövetséghez.” — írja Bogomolez.

Az olasz lapok a Pravda-cikkhez hozzáfűzik, hogy „az ily nyilatkozathoz felesleges a megjegyzés mert magát magyarázza.

Jelentéseink a harcok teréről

Újabb nyolc ellenséges hajót süllyesztettek el a német buvárnaszádok

Berlin. A német vezérj főhadiszállás legújabb jelentése szerint a keleti harctéren a Kubán-hídfőnél eredményes harcok közepette ismét nagyszámú bolsevista foglyot ejtettünk. A keleti arcvonal többi részén tegnap csupán csekély, helyi jelentőségű harcok voltak.

A légi erő látható eredménnyel bombázta Leningrád hadifortosságú berendezéseit.

Az ellenségnek a megszállott nyugati területek egyes helységei ellen intézett nappali légi támadásai, különösen Bordeaux a u x városában a lakosságnak súlyos veszteségeket okoztak. Ezen támadások alkalmával légi harcokban és a légvédelem elhárítása következtében 17, nagyobbára több motorral rendelkező ellenséges repülőgépet megsemmisítettünk.

Német biztosító kíséret ellen intézett angol légi támadás elhárítása közben, továbbá Németalföld területe fölött a biztosító járművek 4, a haditegerészet

légvédelmi tüzérsége pedig 6 ellenséges repülőgépet lőtt le. Az Atlanti óceán fölött német harcú repülőgépek lelőttek 2 angol bombázó repülőgépet, köztük egy nagy különleges repülőgépet. 4 német vadászipilógép nem tért vissza.

Magános angol repülőgépek, amelyek közül egyet lelőttek, az elmúlt éjszaka a német birodalom nyugati és déli területe fölött repültek.

A légi erő május 18-ra virradó éjszaka is folytatta London területén fontos egyes célpontok támadását. A támadás több órán keresztül tartott. Nehéz harcú repülőgépek erős köteléke a Bristol-csatornában Cardiff fontos ellátási kikötőjét bombázta.

Tengeralattjárók az Atlanti óceán északi részén elsüllyesztették 8 ellenséges hajót 51.000 tonna úrtartalommal, köztük egy 12.000 tonnás vagy hűtőhajót, amely teljesen megrakottan Anglia részére húst akart szállítani. Ezenkívül a német tengeralattjárók 3, több motoros ellenséges támadó bombázó repülőgépet is lelőttek.

A hadijelentés kiegészítéséül közlik, hogy a Sassari elleni támadásnak 11 halál és 50 sebesült áldozata van.

LÉGI RIADÓ LONDONBAN
Stockholm. (Rador). A német távirati iroda stockholmi értesülése szerint az orosz hirsolgálati iroda közölte, hogy Londonban hétfőről keddre virradó éjszaka háromszor volt légi riadó.

BORDEAUX NYUGATFRANCIAORSZÁGI KIKÖTŐVÁROS BOMBÁZÁSA
Berlin. (Havas-OF). Angol és amerikai repülőgépek tegnap déliben háromnegyedégy órakor Bordeaux városát bombázták. A támadásnak kerekén kétszáz halott és háromszáz sebesült áldozata volt. A franciaországi lapok elkésett hangon foglalkoznak a legújabb angol-amerikai légitámadással, amelyet nappal, ragyogó időben hajtottak végre és ennek ellenére mégis lakónegyedeket támadtak meg. A lakosság a déli szünet alatt nagy tömegekben az utcákon tartózkodott, amikor az ellenséges repülőgépek megjelentek. Nagy magasságból csaptak le a városra és rövid percek alatt végezték el pusztító munkájukat.

ROBBANÓ „AJAKPIROSÍTÓK” ÉS „KÖHÖGÉS ELLENI CUKORKAK” HULLOTTAK CIVITA VECCHIA!

Róma. (DNB). A Civita Vecchia kis olasz kikötő ellen intézett amerikai légítámadással kapcsolatban a következő részleteket közlik:

A támadásnak eddig 174 halál és 300 sebesült áldozata van. A támadást 36 Liberátor-mintájú bombázó-gép hajtott végre. A repülőgépek siklórepü-

Az olasz hadijelentés
Róma. (Rador). Az 1088-ik számú olasz hadijelentés:

Olasz torpedóvető repülőgépek az északafrikai partok mentén végzett fegyveres felderítés során Bougie kikötőjében elsüllyesztettek egy könnyű cirkáló. Egy közepes nagyságú gőzöst a parti vizek mentén pusztítottak el.

Ellenséges légi alakulatok Sassari vá-

rosára dobtak bombát. A bombák néhány lakóházat rombadöntöttek, a polgári lakosság körében a támadásnak több halál és áldozata volt. A léghárító tüzérség két ellenséges repülőgépet lelőtt. Egy harmadik repülőgépet a Földközi-tenger felett egy német korvet megsemmisített meg, egy negyediket a légvédelem a messinai-szoros felett lőtt le.

felől s híre-nyei ürmé-nyek igen

és Szicilia-robbanó anyag-ia" felirásu ajakpirósi-tyűs elleni

A római hírek még most is részletes cikkek írnak a támadásról, kiemelik, hogy az olasz király-császár és hitvese egy és fél órával a támadás

Olasz katonai körök Európá megrohanásának eshetőségéről

Róma. (Stefani). Az ellenséges propaganda nagy figyelmet szentel a földközi-tengeri helyzetnek és azt a látszatot igyekszik kelteni, hogy a tengelyhatalmak, egy esetleges európai invázió miatt, állandó rettegésben élnek. Londonban és Washingtonban azt állítják, hogy a tengelyhatalmak nyugtalanságát fokozza az a tény, hogy nem tudják, hol akarnák az angolszások a partraszállást megkezdni.

Olasz katonai szakértők mindezt azt válaszolják, hogy Európa esetleges megrohanása rendkívül súlyos katonai feladatot jelent. Az angolszás vállalkozás könnyen egy második dieppei kaland lehet. A tengelyhatalmak Narvikról a francia-spanyol határig és a Pireneusoktól a Fekete-tengerig mindenütt jelen vannak és az angol-amerikaiakat, bárhol is kísérletezzenek, kellő és megérdemelt fogadtatásban részesítik majd.

PORTUGÁL CSAPATERŐSÍTÉSEKET KÜLDTEK GUINEÁBA

Lisszabon. (Stefani). A Guineai nevű portugál hajó gyalogsági csapatokkal a fedélzetén most futott ki a lisszaboni kikötőből. A csapatokat a portugál hadvezetőség a guineai portugál helyőrség megerősítésére küldi.

után már Civita Vecchiába érkezett.

A Róma melletti Ostia elleni támadással kapcsolatban még közlik, hogy ott is találtak robbanó anyaggal töltött cseruzát. Ugy hiszik, hogy hasonló tárgyakat dobtak le a környék más részén is.

BRIT REPÜLŐK SVÁJC FÖLÖTT

Bern. (DNB). Angol repülőgépek hétfőre virradó éjjel ismét elrepültek Svájc területé fölé. Svájc északi részének jobb helységében, így Zürichben és Baselben is légiirádó volt, amely negyvenöt percig tartott.

SZELESKÖRŰ BRIT KATONAI INTÉZKEDÉSEK A KÖZELKELETI TERÜLETEKEN

Róma. (Transkontinent Press). Kairóban a napokban ért véget a közelkeleti brit parancsnokok és diplomaták négynapos értekezlete. A záróülésen Casey közelkeleti brit miniszter mondott

Erősödő légi tevékenység Távol-Keleten

Tokió. (Rador). A Csendes-óceán déli részéről érkező katonai jelentések közlik, hogy ott a légi tevékenység erősebbé vált a japán és az amerikai légi erők között.

Az *Asahi Shimbun* közli, hogy az ellenség csupán április hó folyamán 200 támadást hajtott végre a Csendes-óceáni japán támaszpontok ellen.

Az ellenség hasonlóan macacsul folytatta azt a tervét, hogy Meraucú-n megerősítse támaszpontját, amely Uj-Guinea partján fekszik. Mindezeknek a kísérleteknek és erőfeszítéseknek ellenére a japán légi haderőnek egy újabb támadása ezen a támaszponton nagy rombolást végzett.

A politikai arcvonal

Olaszország részt akar venni a Duna-vidék és a Balkán berendezkedésében

Róma. A Stefani-iroda jelenti: Olaszország 1943-44. évi külügyi költségvetésével kapcsolatban Salatori szenátor nagyobb beszédet mondott és reámutatott arra, hogy Olaszország és Németország között olyan szoros az egyetértés, hogy nemcsak szembe néznek a veszéllyel, de még is tudnak előzni politikai téren minden eshetőséget. A két szövetséges nép nem ismer semmiféle különbséget és távoltságot a háború arcvonalak között.

A továbbiakban a szenátor hangoztatja, hogy a Duna-vidék és a Balkán berendezkedése nem gondolható el Olaszország nélkül, majd rátért az Európát támadó hatalmak harcára és kijelentette, hogy nagy felelősség hárul az Egyesült Államokra, különösen pedig Rooseveltre és híveire, amiért megakadályozták az *Európai viszály békés megoldását*. Felhívta a figyelmet az amerikai imperializmus ujjászületésére és arra a veszélyre, amelyet ez, valamint a bolsevizmus Európára nézve jelent. Az euróafrika; térség magában foglalja a Földközi-tengert és az ezzel összefüggő kérdések csak abban a programban foglalhatnak helyet, amelyet a jövő Európájának szabad és független népei állítottak fel. Ebből a háborúból új öntudat emelkedik ki, amely megerősíti az európai népek függetlenségét. *Európa kormánykerete csakis az európaiak kezében maradhat* — fejezte be nagyhatású beszédét a szenátor.

A SZOVJET ELLENSÜLYÖZNI IGYEKSZIK AZ USA IRÁNI BEFOLYÁSÁT

Ankara. (Stefani). Teheránból származó értesülés arról számol be, hogy a Szovjet rendszeres tevékenységet fejt ki az amerikaiak iráni térdhódítása ellen. E célból úgynevezett nemzeti mozgalmat szít, amelyben több képviselő vesz részt, akik az iráni kormánynak az északamerikaiak javára adott engedélyei ellen küzdenek

Teheránban az a hír terjedt el, hogy az iráni kormány hajlandó ipari egyeduralmat biztosítani az amerikaiaknak egy, az iráni valuta megszilárdításához szükséges kölcsön folyósítása ellenében. Az északamerikaiak cáfolták ezeket a híreket, amelyek azonban nem látszanak légből kapotaknak. Akármint a helyzet ebben a tekintetben, ezeket a híreket a szovjet-propaganda rendkívüli

Kanada miniszterelnöke Washingtonban

Genf. (DNB). Newyorkból jelentik: Az United Press citavai értesítése szerint Mackenzie King, Kanada miniszterelnöke hétfőn délután az Egyesült Államokba utazott.

Kanada miniszterelnöke a Fehér Házból részt vesz Roosevelttel és Churchill miniszterelnök tanácskozásain.

Churchill nyilatkozta az Angliának nyújtott titkos északamerikai háborús támogatásról

Róma. (Rador). Az angol hazai nemzetőrség felállításának harmadik évfordulója alkalmából Washingtonból közvetített rádióbeszédében Churchill angol miniszterelnök elmondotta, hogy az Egyesült Államok kormányának és népének értékes támogatásaként 1940 július hónapjának végéig Anglia egymillió fegyvert, ezernél több tábortábori ágyút és jelentős mennyiségű más hadianyagot szállított az óceánon át a szigetországba

Ezt a bejelentést az olasz lapok újabb bizonyítéknak tekintik az Egyesült Államoknak az európai háborúban való titkos részvételére. Ez Észak-Amerika hadbalépése előtt tizenhét hónappal történt, amikor egyetlen európai hatalom, még kevésbé a tengelyhatalmak sem gondolt arra, hogy az Egyesült Államokat megtámadja s amikor Roosevelttel megbeszélte a kongresszust arról, hogy

beszédet s a többi között kijelentette, hogy az északafrikai hadjárat „egyszermindenkora elhárította az arab világot fenyegető tengely-veszélyt”. Ennek az állításnak helyességében azonban még az angoloktól függő egyiptomi újságok is kételkednek és hangoztatják, hogy Casey miniszter nyilatkozatával ellentétben állanak azok a széleskörű katonai intézkedések, melyeket az angolok a közelkeleti területeken fogantatosítottak.

A közelkeleti országok gazdasági és társadalmi életébe való különböző beavatkozásokat angol részről éppen azaz indokolták — írják az egyiptomi lapok — hogy a háború hármely pillanatban kiterjedhet ezekre a területekre.

AZ USA HADSEREGE A HÁBORÚ KITÖRÉSE ÓTA NYOLCVANEZER EMBERT VESZTETT

Genf. (DNB). Newyorkból jelentik, hogy az Egyesült Államok haderejének embervesztése a háború kitörése óta — hivatalos közlés szerint — nyolcvanezer főre emelkedett.

VIZSGÁLAT A GAZTAMADÁS ÜGYÉBEN

Tokió. (DNB). Japán tábornok tegnap kijelentette, hogy az amerikai csapatok *Atju szigetén* (Aleuták) a japánok elleni harcokban géz is használtak. Hori, a japán kormány sajtótájékoztatója, az újságírók előtt ma közölte, hogy ebben az ügyben máris bizottságot küldtek ki, amely azonnal megkezdi a vizsgálatot.

A KINAI HADSZÍNTÉR

Tokió. A japán csapatok Shanshi tartományban sikeresen folytatják a harcot a kínai csoportokkal. A 18. csungkingi hadsereg zöme ellen eredményesen folyik a japán támadás, az ujjonnan fellállított 5. csungkingi hadsereget pedig kiverték az egyik nagyfontosságú erőből.

ügyességgel használja ki és a hírek alapján az egész országban igen élénk az uszítás.

SPELLMAN ÉRSEK

A TÖRÖK ÁLLAMPÖNÉL

Isztambul. (DNB). Ismet İnönü török köztársasági elnök tegnap palotájában Spellman newyorki érseket fogadta.

VALTOZÁS A MEXIKÓI SZOVJET DIPLOMÁCIAI KÜLKÉPVISELET VEZETÉSÉBEN

Stockholm. (DNB). A szovjet tájékoztató ügynökség közölte, hogy a Szovjet mexikói követévé Umanzkit neveztek ki. Ugyanez a jelenlegi mexikói szovjet nagykövetet saját kérelmére betegség miatt felmentették állásától.

A CSILEI ÁLLAMPÖNÉL

Lisszabon. (Stefani). Rios csillei köztársasági elnök Fernandez külügyminiszter kíséretében június 17-én hivatalos látogatásra Washingtonba utazik. Rios az Egyesült Államokból Kanadába is ellátogat. Az utazást már az elmúlt év október közepére tervezték, azonban október 9-én Sumner Welles északamerikai helyettes külügyminiszter egyik beszédében azzal vádolta Csilit, hogy területén megtűri a tengelyhatalmak ügynökeit; e miatt a látogatást bizonytalan időre elhalasztották.

TIZ ÉVES A NORVÉG NEMZETGYŰLÉS. (Berlin). Hitler német vezér és kancellár üdvözlő táviratot intézett Quisling norvég miniszterelnökhöz abból az alkalmából, hogy most van a norvég nemzetgyűlés összeülése 10 éves fordulójára. Hangsúlyozza, hogy a nemzetgyűlés fogja a norvég nép jövőjét biztosítani. Quisling miniszterelnök a nemzetgyűlés tíz éves fennállása alkalmából beszédet mondott, amelyben hangoztatta, hogy az általa indított mozgalom kezdetől fogva bolsevistáellenes volt. Norvégia résztvesz a zsidóság, a plutokrácia és a bolsevizmus elleni harcban. Minél inkább vesz részt Norvégia Európá függetlenségi harcában, annál jobb szolgálatokat tesz ezzel önmagának (DNB).

A NEMET VÖRÖS KERESZT EZIDEI ELSŐ HAZI GYŰJTÉSÉNEK EREDMÉNYE. (Berlin). A német Vörös Keresztek az idén végzet első hazai gyűjtése ideiglenes számítások szerint 54.092.916 márkát eredményezett. Tavaly ugyanebben az időpontban a gyűjtés eredménye csak 43.622.462 márka volt. Az emelkedés tehát 24 százalék (Rador).

MAGYAR-SZLOVÁK EGYEZTETESI EGYEZMÉNY. A magyar külügyminisztériumban a magyar és szlovák megbízottak most írták alá az új egyeztetési egyezményt, amely különösen a két ország közti okiratforgalomra vonatkozólag tartalmaz fontos határozatokat. E szerint a bírósági, gyámhatósági, legfelsőbb közigazgatási hatósági és közjegyzői okiratok ezental mentesek egy a diplomáciai, mint a szokásos konzuli hitelesítések alól.

MADAGASZKARRA SZÁMÜZTEK A TUNISZI BEYT. (Ankara). A tuniszi bey, akit Giraud tábornok megfosztott uralkodói méltóságától, állítólag Madagaszkar szigetére száműzték. A bey a lakosság körében igen népszerű volt, eltávolítása nagy izgalmat keltett.

VIZBEFULT SZÁZORSZÁC UTOLSÓ TRÓNÖRÖKÖSE. (Berlin). György herceg, Szászország utolsó trónörököse, tragikus körülmények között vesztette életét. Szombaton látogatásban volt a mecklenburgi herceg berlini palotájában, ahonnan azzal távozott, hogy egy berlini környéki tóban megfürdött. Azóta nyoma vesztett. Rubáját megtalálták vasárnap a tó partján, amiről arra következtettek, hogy a herceg belefullt a vízbe. György trónörökös az első világháborúban alvezetési rangban mint ezredparancsnok vett részt, a háború után pedig belépett a jezsuitarendbe.

FELFEDEZTEK A GYERMEKPARALIZIS KÓROKOZÓJÁT. (Berlin). Két svéd tudós a német Siemens cég által szerkesztett elektro-mikroszkóp segítségével sikerült két esztendő szorgos kutatás után a gyermekparalízis kórokozóját felfedezni. Ez a végtelenül kicsiny bacillus nem nagyobb a milliméter század részénél. További kísérletek kimutatták, hogy ez a kórokozó beteg állatok agyveljében és ürülékében található és csatornák, valamint mocsaras pocsoyák által terjed.

STENDHAL LAKÓHÁZA CIVITA VECCHIÁBAN ÉPÍSGÉBEN MARADT. (Róma). Civita Vecchia bombázása alkalmával az amerikai bombák Stendhal francia író egykori lakóházának környékét romhalmazzá változtatták. Maga a ház és az irónak abban őrzött nagy könyvtára épségben maradt. Romokban hever a püspöki palota, valamint az egyik templom is. A templomból csak az egyik oltár és a rajta álló Mária-kép maradt épen.

A száz sziget és négyszáz hid városa

— Amszterdami mozaik —

Egyik holland író valamelyik gyenge órájában arra a megdöbbenés állításra ragadtatta magát, hogy Amszterdam a világ legárnyavárosa. A hollandusok ezt a kijelentést nagyon rossz néven vették tőle, bár tulajdonképpen nem is vetette el nagyon a szöveget. A régi jó békeidőben az Amszterdami városhatár idegenek egész seregétől különlegesen Amszterdami hangforrásokhoz kellett idegeit hozzászoktatnia. A kikötő, melyben a Holland-Indiába induló vagy onnan érkező hatalmas óceánjárók rakodtak, egészen a város szívéig nyúlik be. Az óriási daruk csikorgása, az elevátorok zugása, a kikötőben nyüzsgő kisebb-nagyobb vízijárművek harsány dudái, síp- és kiáltásai, a közelben terpeszkedő főpályaudvar lármáját alig hallható, tompa morajlással szelidítették és a holland főváros szövevényes csatornahálózatán feliasztott falusi kacsák módjára tovasuhanó uszályvontatók túllökésével felerősítve a város legtávolabbi zugába is elhallottak. És mindehhez járul a „kriminális” amszterdami villamos, melyről a rossz nyelvek azt állítják, hogy betonrugókon jár. Hogy pedig a hangegyveleg tarkasága teljes legyen, itt volt még az utcai árusok szokatlan tömege, akik hangszájak teljes megfeszítésével magasztalták a friss holland heringet, a Zuider-tó kövér angolnáját, a kertészkedő vidék virágait és gyümölcsseit.

„KIKÖTŐVÁROS”, AHOL CSAK A VILLAMOSFORGALOM — A RÉGI

A háború a holland fővárost lényegesen nyugalmasabb helyre tette. Az izgatottan túlközlő taxik eltűntek és helyükre könnyű fémblől készült karosszékkel futó apró ponylovok foglalták el, amelyeknek egy halk nyelvezetűt is elegendő. A nagy hat- és nyolchengeres autósodák gondosan felduolva a garázsokban pihennek. A kikötő majdnem teljesen kihalt. A tengerentúli hajóforgalom a békére vár. A belvárosi hajózás a legelkerülhetlenebb utakra korlátozódik, mert az olaj ritka drágaság lett és egészen más célokra kell. Az egyetlen hangforrás, mely változatlanul megőrizte hangerejét, a villamos. Sőt még mintha kintöbbrre fokozta volna idegét a lármáját! Hát mindenestre büntetlenül teheti, mert osztálykülönbség nélkül nélkülözhetetlen közlekedési eszközzé lépett ismét elő.

NEM LEHET ELTÉVEDNI

Annak, aki már két napot töltött Amszterdamban, nem kell félnie az eltévedéstől. A város felkór alakokan terül el a víz mellett, a Zuider-tó lefolyása mentén. A Cityből, a királyi váról és a tőzsdé épületeiből valamikor közvetlenül a kikötőre lehetett tekinteni, sajnos azonban a városatyák a századforduló előtt néhány évvel ezt a város felé feláruló panorámát megdöbbenéssel elcsúfították: a topályaudvar elhelyezése különösképpen nem tudtak jobb megoldást találni, mint hogy számára a kikötőmedencében mesterséges szigetet építettek. Azóta csak az egyébként is meglehetősen szerencsétlen építészeti alkotás megkerülésével lehet a kikötőt megközelíteni. Az amszterdami polgár ma is méregbe jön, ha erre a városrendezési ballépésre gondol. Mintha bizony Amszterdamnak mesterséges sziget nélkül nem is lenne elege a szigetekből! Hiszen a belváros maga is száz szigetből áll, több mint négyszáz hiddal.

A 17. század sokkal okosabb városatyái, amikor India kincsei a várost hirtelen gazdaggá tették, a mag körül háromszor csatornagyűrűt létesítettek és ennek partjain építették fel palotáikat és kereskedőházait. Azóta a város a munkások és kisebbjövendelmű alkalmazottak népes városrészeivel természetesen messze túlnőtt a „grachtok” gyűrűin.

KÖBE VESEIT TÖRTÉNELEM

Ha valaki Hollandia „aranykorát” akarja tanulmányozni, nem kell történelemkönyvekhez folyamodnia: az am-

Az olasz nép nyugodtan várja a fejleményeket

— HÁROM HÁBORUS ESZTENDŐ UTÁN SEM MUTATKOZNAK A FÁRADTSÁG JELEI AZ OLASZ IPARBAN ÉS KERESKEDELEMBEN —

Eddig 1,100,000 nőt mozgósítottak Olaszországban

Róma. (Rador). A korporációk közgazdasági és pénzügyi bizottságai vasárnap tartották ülésüket, hogy megvitatásuk és elfogadják a korporációk miniszterének költségvetését.

A megvitatásban több szenátor vett részt. Utána a miniszter jelentős beszédet mondott. Kijelentette egyebek közt, hogy az egész olasz ipar és kereskedelem a háború három éve után sem mutatja a megakadás vagy fáradtság semmilyen jelét sem.

A miniszter kiemelte azt a nagyszerű erőfeszítést, amellyel az elsőrendű nyersanyag előteremtését végezték. Feltárta ugyanakkor azt a munkát, amelyet az olasz kezek végeznek.

A polgári mozgósítást és a munkaszolgálatot újabban és igen megfelelő módon a korporációk miniszteriuma központosította és így még jobban fogja biztosítani a termelést. Eddig 1,100,000 olasz nőt vontak be a mozgósításba. Ezek a különféle gyárakban végzik a munkát.

A mai naptól kezdve — mondotta a miniszter — senki sem lesz olyan vakmerő, hogy bírálja az árpolitikát, ame-

lyet a kormányzat nagy körültekintéssel irányított már több év óta. Az árakkal a legszorosabb összefüggésben van a szétosztás kérdése. Ebben a vonatkozásban a szónok hangsúlyozta annak a fontosságát, hogy a típus-termelést kell fokozni.

A szociális politikáról szólván, a korporációk minisztere megállapította, hogy nemcsak Itáliában, de Európában több más országában is életre kellett azok a vezető gondolatok, amelyek a fasiszta forradalom szülöttei.

A szindikátusokkal és korporációkkal kapcsolatban a miniszter annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy csak a kizárólagosan fasiszta forradalmi intézmények ma inkább megfelelnek az élet követelményeinek mint bármikor.

Szorosan a trón és a párt mellé sorakozva, az olasz nép a hazaszeretet, a nemzeti méltóság és áldozatkészség nemes hagyományaihoz híven, nyugodt magatartással várja a fejleményeket — fejezte be beszédét a miniszter, amelyet többször és lelkesen tapsoltak meg a bizottságok tagjai.

A költségvetést egyhanguan fogadták el.

Milyen kötelezettségek terhelik az állami házban lakó bérlőket

A NAGYOBB JAVÍTÁSI MUNKA KÖLTSÉGÉT A NEMZETI ROMÁNOSÍTÁSI KÖZPONT, A KARBANTARTÁST ÉS A BÉRLŐ FEDEZI

A kötelezettségek elmulasztása a bér-szerződés felbontásával jár

Bucuresti. A hivatalos lap 108. számában a nemzeti románosítási központ készítette és az állami (CNR) házak bérlőinek kötelezettségeiről intézkedő szabályrendeletet jelent meg.

MILYEN JAVÍTÁSI MUNKÁT VÉGEZ AZ ÁLLAM

A szabályrendelet értelmében a nagyobb méretű javítási munkák, mint a falak és boltívek megjavítása, a tetőgerendák és a tető helyreállítása, az esőcsatorna, a bádogtető, támaszfalak és a kerítés teljes kicserélése, a központi fűtésre szolgáló kazán, a vezeték és fűtőtestek, víz- és csatornavezetékek egészben vagy részben való kicserélése a nemzeti románosítási központot illeti.

A BÉRLŐKET TERHELŐ KISEBB JAVÍTÁSI MUNKÁK

Minden más javítási és karbantartási munka, mint a vakolat, festés megjavítása, a bádogtető és esőcsatorna, a padozat, a víz-, csatorna- és légszervezetek hegesztés stb. uton való megjavítása, a villanyvezetékek kicserélése, megjavítása és használható állapotban való tartása, a kályhák kijavítása és tisztítása, a kályhák és fűtőkazánok fűtőfelületének kibélelése, a kerítés karbantartása, a járdák tisztítása, a hónapok a tetőről és a járdáról való eltakarítása és a kémény tisztítása stb., a bérlőket

terheli.

Szintén a bérlők kötelesek elvégezni az előbb említett nagyobb javítási munkákat is, ha ez a karbantartás hiányának, a bérlő hibájának, vagy annak tulajdonítható, hogy a nagy javítási munka nem készült el idejében.

VIZDÍJ, SZEMÉTFUVAROZÁS, KÖZPONTI FŰTÉS

A vízdíjat, a szemétfuvarozás és csatornahasználat költségeit, továbbá a fűtésre, hűtésre és felvonóval használt villany díját, a központi fűtéshez szükséges fűtőanyag árát, a központi illetéket stb. a bérlők fizetik. Ezeket az összegeket közvetlenül a bérlő nevére kiállított nyugta ellenében, vagy az egész ingatlan fogyasztását feltűntető nyugta esetén a bérlemény arányában fizeti a bérlő. A bérlők által közösen használt lakrészek fűtése, világítása stb. a bérlemény arányában történik.

A valamennyi bérlő által igénybevetett személyzet (házmester, szolga, fűtő a központi fűtésberendezésnél stb.) fizetését hasonlóképpen a bérlőknek kell megtéríteniük.

A szabályrendelet végül kimondja, hogy az intézkedések figyelmen kívül hagyása a bér-szerződés felszólítás nélküli felbontásával jár. A kilakoltatás a szerződésnek végrehajtási záradékkal való ellátása után hajtják végre.

A magánosok

katonai hatóságoknál letétben lévő fegyvereiről szóló törvényrendelet

Az 1943. évi március 19-én kelt törvényrendelet első pontja így rendelkezik, hogy az 1942. évi 17. számú törvény értelmében a katonai hatóságoknak átadott bármilyen fajta fegyverek és löszerek a beszállítótól birtokába kerülnek vissza, ha igazolják, hogy fegyvertartási engedélyt kaptak. Csak azokat a fegyvereket adják vissza azonban amelyeknek a megtartására fegyverek viseleséről és eladásáról szóló törvény megengedi.

A fegyverek visszaadását kérő kérvényeket az év március 19.-től számított 60 napon belül kell benyújtani a megyei székhelyen lévő katonai parancsnoksághoz (commandement de garnizona), ahová a fegyvereket beszállították. Bucuresti-be a térrparancsnoksághoz. A kérvényhez csatolni kell a beszállításról szóló bizonylatot (dovada) és a megszerzett fegyvertartási, esetleg fegyverviselési engedélyt, vagy a folyamódónak bizonyítania kell, hogy a törvény szerinti nem kell a két engedéllyel rendelkeznie, azaz fel van mentve ezek megszerzésétől.

A mozgósítottak helyett családtagjaik kérhetik a beszállított fegyverek kiszolgáltatását.

Az 1941. évi 677. sz. törvény 45. szakaszát, amely a fegyverviselési és — eladási engedélyekről szól, alkalmazták azokra a fegyverekre és löszerekre, amelyeknek a kiszolgáltatását nem kérték a beszállító tulajdonosok 60 napon belül és azokra a fegyverekre, amelyeknek tulajdonosai nem kaptak fegyvertartási, azaz fegyverviselési engedélyt.

Mindenféle robbanó anyag az állam tulajdonába megy át, és mindaz a löszér, amely meghaladja azt a mennyiséget, amelyet a fegyverviselési és eladási törvénynek erre vonatkozó rendelkezései megszabnak.

Az ezzel a rendelkezéssel ellentétben álló bármilyen más rendelkezés érvénytelen.

Ajánljuk mindazoknak, akik fegyvereiket a katonai hatóságoknál beszállították és eddig fegyvertartási vagy fegyverviselési engedélyt nem kaptak vagy nem is kérték, hogy e hó 20-ig kérjék a jelzett helyen fegyverek visszaszolgáltatását, másképp fegyvereiket végleg elvesztik.

Mint hogy minden valószínűség szerint ez a rendeltetvény nem az év tavaszán beszállított fegyverekre vonatkozik. Ajánlatosnak látszik, hogy azok, akik fegyvereiket az említett időben szolgáltatották be, eladási engedélyt kérjenek, de jelöljék meg kérvényükben azt is, akinek a fegyver megvételére már birtokában lévő fegyvertartási engedély alapján a megvásárolandó fegyver utólagos bejegyzésével, joguk van.

A franciaországi pápai nuncius buzdító szövege

Vichy. (Europapres). Monsignore Valerio Valeripápai nuncius Clermont Ferrand városában részt vett a város védszentjének tiszteletére rendezett egyházi ünnepségeken és buzdító szöveget intézett az ünneplő közönséghez. A pápa követé kérte a híveket, „imádkozzanak ma buzdítóban, mint valaha, a gyors és tartós békéért, Franciaország újjáépítéséért.”

Mac Arthur tábornok

az északamerikai köztársasági párt egyik jelöltje az elnöki tisztségre

Buenos Aires. (Stefani). Van derberg szenátor és az északamerikai köztársasági párt több más befolyásos tagja mozgalmat indított annak érdekében, hogy az USA legközelebbi elnökválasztásán a köztársasági párt a maga részéről Mac Arthur tábornokot jelölje az elnöki tisztségre.

Mac Arthur hívei — a Stefani jelentése szerint — komoly reményeket fűznek jelöltjük megválasztásához, részben, mert Mac Arthur nagy népszerűségnek örvend Észak-Amerikában, részben pedig, mert erős tábora van a hagyományos felfogásnak, hogy katonát kell megválasztani szövetségi elnökké, lévén az USA régi nagynevű elnökei is — Washington, Jackson, Taylor Grant és Roosevelt Theodor is katonák s csak a mult világháború alatt került sor kiemelt polgári személyiség elnökké választására.

szterdami Heer és Keijzersgracht előkelő patriciusházaiban, a régi templomokban és kápolnában, különböző nagyszabású középületekben köbe vésett történelmet szemlélhet. Ennek a kornak az emléke a város háza is, Hollandiának ma is legfontosabb és legkiválóbb épülete, melynek megépítéséhez a város akkori urainak egész erőt kellett kivágnatniuk: az épület nem kevesebb, mint 13,000 fatörzsön nyugszik.

A belváros nem egy nemes patinájú épülete esett áldozatul az idő vasfogának, hogy a modern üzletházakat jellemző izléstelen épületeknek adjon helyet. Amilyen terjedelmes, kényelmes, néha kissé nehézkes benyomást keltők a házaik, olyanok az amszterdamiak maguk is. Ha keresve is alig lehet náluk mozgékonyabb, érzékenyebb idegzetű,

gyorsabban reagáló üzletembereket találni, politikai téren meglepő módon lomhák. Egykori gyarmataik gazdaságának élvezetében

POLITIKAI ÖSZTÖNÜK

jórészt elvesztették. Az angol dreadnoughtok védelmében bizakodva gyarmataikat biztonságban hitték, ennél több pedig alig érdekelték őket a világból. Így lepte meg őket a háború, de eddigi tanulságai a jelek szerint még mindig kevés hatást tettek rájuk. Előbb vagy utóbb azonban nekik is fel kell ismerniük, hogy akkor, amikor az egész világ forrásban van, amikor a mult keretei összeomlottak és a dinamikus erőfeszítés legvégleges határát fokozott erők vetődnek a jövő meghódításáért, a tétlen szemlélődés, a régi szerencse passzív várása nem kecsegtethet sikerrel. (MN)

A nagy kérdés

Két alaposan becsücsentett bácsika ballag éjtszaka hazafelé. A ballagást dőlőngelésnek is mondhatnánk, de hát a sőtéiben az ilyesmit pontosan nem lehet megállapítani. Meglehetősen szótlanok mindketten, csak nagyokat szuszognak. Az egyik utcasaroknál megpihennek.

— Te... te mit szoltál mondani az asszonyoknak, hüp... amikor ilyen későn mész haza?

— He-he... Megint tréfálkozol János... nevet vissza a másik. — Hiszen tudod, hogy nekem nincs feleségem...

— Hüp... hüp... igazad van... lám, ezt el is felejtetem... De akkor még mondd...

S itt egy pillanatra megáll s a nyomaték kedvéért barátja vállára teszi kezét az öreg:

— ... akkor mi a csudának maradsz te ki esteleinte? ...

— MÁJUS 30-AN FELTÁRKASZTOTTÁK A TANÍTÁST AZ ELEMI ISKOLÁKBAN. A nemzetmvelési minisztérium intézkedése szerint az elemi iskolákban és az óvodákban május 30-án fejezik be a tanítást. A tanév befejezéséket ünnepléses keretek között osztályvizsgát tartanak, a szülők jelenlétében. Az elemi iskolák 7. osztályának tanulói június 4.-e és 6.-a között vizsgáznak.

— Május 21-én légvédelmi gyakorlat lesz Aradon. Az aradi légvédelmi körzet parancsnoksága közli, hogy május 21-én, pénteken délután 15 és 16.30 óra között az összes alakulatok bevonásával általános légvédelmi gyakorlat lesz, amelyen részt vesznek az intézmények és vállalatok osztagai. Ezek saját körzetükben végzik a gyakorlatot. A különítmények összes személyzete május 21-én déli 12 órakor kötelező jelenlétben a városvezetésnél, az osztagokhoz beosztott katonai előképzősökkel együtt.

— Huszonegyezer vagon tűzifa. Timișoara-Temesvár város közlekedési szolgálatára befejezte a lakosság tűzifagyűjtésének összesítését. Magánosok, intézmények és vállalatok összesen huszonegyezer vagon tűzifára emeltek igényt.

— Felvételi vizsgálatok a Majláth-főgimnáziumban. Az albai-liai-gyulafehérvári Majláth-főgimnáziumban az I. osztályba jelentkező tanulók felvételi vizsgálatát f. évi június hó 3-án reggel 8 órakor kezdődik. Az írásbeli, valamint a szóbeli vizsgálat tárgya a következők: román nyelv, magyar nyelv, mennyiség-tan — az elemi iskola IV. osztályának anyagából. A jelentkezéskor benyújtandó okmányok: 1.) állami születési anyakönyvi kivonat, 2.) keresztlevél, 3.) állampolgársági bizonyítvány, 4.) elemi iskolai osztálybizonyítvány, 5.) újraoltási bizonyítvány. Ezekhez csatolandó a tanév elején az esetleg elrendelendő nyári kózmunka elvégzéséről szóló hivatalos igazolvány. Ha nem állami elemi iskola állítja ki az osztálybizonyítványt, láttamoztatni kell az állami tanfelügyelőség-gel. Azok a tanulók, akiknek életkora 1943. szeptember 1-én több mint tizenhárom év és hat hónap, csak miniszteri engedéllyel iratkozhatnak be az I. osztályba. Az I. osztályos felvételi vizsga díja 200 lej. Az V. osztályra jogosító felvételi vizsgálatot f. évi június hó 1-én és 2-án tartjuk. Erre a vizsgálatra jelentkezőknek a Majláth-főgimnázium IV. osztályt végzett tanulóin kívül olyan tanulóknak is, akik gimnáziumot végeztek és saját iskolájukban nincs felvételi vizsgálat. Az V. oszt. felvételi vizsgálat díja 300 lej. Ha a vizsgálatot ideje bármilyen okból megváltoznak, az új határidőt a Déli Hírlap közölni fogja. Az I. valamint az V. osztályba szeptember havában is lesz felvételi vizsgálat.

Korszerű kombinált szoba
elsőrendű kivitelű, eladó, esetleg azonnal beköltözhető lakrészrel (garconlakással). Naponta érdeklődni lehet délután 2-4-ig Timișoara, Neulcea-ut. 6.

Május 20. csüt.
R. kat.: Bernardin
Protestáns: Berná
Ortodox: Talale

Árjegyzék: 4 6 19 p
Napny.: 19 6 35 p
A nappal hossza:
15 óra és 19 perc.

A Déli Hírlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével. Timișoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal: I. Pinta Brătianu 3. Telefon: szerkesztőség 50-78, kiadóhivatal 28-10.

Előfizetési ár a lap házhöz való kézbesítésével vagy postán küldve: egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.

Aradon előfizetések, hirdetések és felszólítások Reclama hirdető-irodában, Metianu-utca 6. Telefon: 17-11.

— Városi hivatalok távbeszélő-központja. A timișoara-temesvári városvezetés távbeszélő-központot szereltetett fel. A városi hivatalok zentul az 53-85, 83-88 és 83-87 számok alatt lehet távbeszélőn felhívni.

— Halálozás. Timișoara-Temesvár egyik régi és nagytekintélyű nemesi családját súlyos csapás érte: Edesanyjának, özvegy Bersudér Lajosnénak, a belvárosi Chinezul-utca 3. szám alatti lakásán hétfőn délután 5 órakor váratlanul elhunyt bersuderi lovag Bersudér Klótila urhölgy, életének 44. évében. Edesanyján kívül gyászólják testvérei: özvegy Fülöp Józsefné született lovag Bersudér Mária (Szeged), Marly Mihályné született lovag Bersudér Leopoldine (Timișoara-Temesvár), lovag Bersudér Lajos (Budapest) és Kitti Egonné született lovag Bersudér Erzsébet (Bécs), valamint nagyszámu kiterjedt rokonság. Az elhunyt temetése csütörtökön, e hó 20-án délelőtt 11 órakor lesz a belvárosi temetőben levő Schlauch-kápolnából a családi sírboltba.

— Nyugdíjasok is 750 lej fizetnek városi munkaszolgálat megváltása címén. Timișoara-Temesvár város vezetősége úgy határozott, hogy a nyugdíjasok munkaszolgálat megváltása címén egységesen ugyan annyit fizetnek, mint a köztisztviselők. A nyugdíjasok tehát 750 lej fizetnek egy évi munkaszolgálati megváltás fejében, ha nyugdíjukon kívül egyéb jövedelmük nincsen. A város pénzügyi osztálya a legtöbb esetben más összegeket vetett ki a nyugdíjasokra. Ezeket a kivetéseket hivatalból változtatják meg oly esetben, ha a tisztviselők megállapítják, hogy nyugdíjasról van szó. Ajánlatos azonban, hogy a nyugdíjasok, akikre nagyobb összeget róttak ki, maguk terjeszték be fellebbezéseiket. A munkaszolgálati illeték ellen való fellebbezéseket általában május 20-ig fogadják el a városvezetés pénzügyi osztályán. A városvezetés figyelmeztetnek arra is, hogy sokan tévesen magyarázták a munkaszolgálatra vonatkozó rendelkezéseket. Voltak ugyanis olyanok, akik az eddigi szokáshoz képest azt a felfogást vallották, hogy akik meghaladták a 60. életévet, egyáltalán nem jutnak tekintetbe a munkakötelezettség illetően. Akik tehát ezért elmulasztották a munkaszolgálati vallomások beadását, ezt még pótolhatják. Vallomási ívet a városi pénzügyi szolgálat 69. számú hivatalban lehet kapni. A város május 20-ig bonyolítja le a munkaszolgálatl kapcsolatos teendőket. Május 20-án után megkezdődik a munkamegváltási díj befizetése. A városvezetés kijelentette, hogy azok, akik ezt a díjat nem tudják egy összegben befizetni, a fizetést évharmadokra felosztva is eszközölhetik.

— Hadirokkant zsidók vásárlási joga. Timișoara-Temesvár város közlekedési szolgálatára a belügyminisztérium 3987/1943. számú rendelete alapján közli, hogy a hadirokkant zsidók a keresztények számára meghatározott időben is látogathatják a hetipiacot.

— Aggastyán bngyilkossága. Carpinis-Gyertyámoson Strass János 82 éves öttani lakos győryithatatlán betegség miatt felakasztotta magát és meghalt.

— Vasárnap — légvédelmi gyakorlat Timișoara-Temesvártól. A timișoara-temesvári légóltalmi hatóságok elrendelték, hogy vasárnap ismét egy óras légvédelmi gyakorlatot tartanak a város területén. A gyakorlat ezentul délelőtt 11 óratól 12 óráig lesz.

— Iskolatörténet Aradon. Lengyel István pápai kamarás, kerületi esperes az elmúlt hét folyamán meglátogatta az aradi iskolákat, ahol a katolikus vallású növendékek vallásértelmei nevelésének évesi eredményeit vette számba.

— Bolgár mezőgazdasági kongresszus. (Szófia.) A bolgár mezőgazdák kongresszusára ültek össze, amelyen a mezőgazdaság különböző kérdéseit és elsősorban a termények helyes elosztását és értékesítését vitatják meg. Határozataikat és kívánságait a kormány elé fogják terjeszteni.

Minden pénzt megér

A fiatalasszonyka ebédnél így szól a vához:

— Délelőtti, főzés közben jött egy kol-dus. Adtam neki egy tányér levest, főze-leket és husz lejt.

A férj felhöz:

— És megette, amit kapott?

— Természetesen.

— No, akkor megérdemelte a pénzt!

Megfelelt

A fukarságúról közismert urinő szigoruan rászól a koldúsrá:

— Még ha husz lejt is adnék magá-nak, biztosan elinná a legközelebbi kovsmában.

— Nem, nagyságos asszonyom, — pá-holyt bérelnek a moziban.

— Pünkösdi vásár. Timișoara-Temes-vártól május 27-én és 28-án tartják az ugynevezett pünkösdi nagyvásárt. A vásár első napján a szarvasmarha, sertés és juh felhajtása lesz, a második napon pedig a lóvásárt tartják meg.

— Felhívás az aradi traktortulajdonosokhoz. Az aradi rendőrkövésztera közli a traktortulajdonosokkal, hogy a traktorok összeírására kitöltött határidőt június 1-ig meghosszabbították. Ugyan-éddig az időpontig kell kicserélni az összeírt traktorok külsőleges közlekedési engedélyét is. Az össze nem irt, vagy a régi engedély alapján összeírt traktorok tulajdonosainak június 1-ig be kell nyújtaniuk a szükséges okmányokat a rendőrkövésztera közlekedési osztályán. Mindazok a traktortulajdonosok, akik elmulasztják gépeiket összeírni, vagy a külsőleges forgalmi engedélyt kicse-relni, nem kaphatnak fizemanyagot. Azok a traktortulajdonosok, akik e hónap folyamán benyújtották az össze-írásához szükséges okmányokat, jelen-kezzenek a rendőrkövésztera közlekedési osztályán a külsőleges forgalmi enge-dély átvétele céljából.

— Magyar Népmesék. Szentmiklósi Ferenc és Vita Zsigmond 19 népmesét válogatott össze a régi népmese-gyűjteményekből és Kriza János Vadrozsából. Csak kisebb változtatásokat tettek a mesékben, mert a válogatók úgy gondolták, hogy könnyebb érthetőség kedvéért a táj szólási kiejtést jobb köznyelvre átírniak. Nem tudományos közlés volt a cél, hanem hogy a mesék népünk minél szélesebb rétegeihez gyönyörködtetés céljából juss-nak el. A gyűjteményben a három utolsó mese eredeti gyűjtés. Ha kicsinyeknek nagy örömet akarunk szerezni, vagy ve-lük együtt egy-egy kedves kirándulást akarunk tenni a mese birodalmába, hogy feleldjük legalább rövid időre a mai élet sok-sok baját gondját, szerezzük meg a Magyar Népmesék II. kiadását. Az I. ki-adás ugyanis nagyon hamar elfogyott, és mert sokan keresték e könyvet elfogyta után is, a kiadók megjelentették a II. kiadást. A címlapot és a szöveg közti képeket D. Vass Albert aiudi-nagynyedvi művész rajzolta igen kedvesen, eredeti felfogásban, a mesevilág természete szer-int és magyarosan. A könyvet Aiudon-Nagynyeden a legjobb megrendelni Vita Zsigmond eméin, Atud. Colegiul Bethlen, utánvétellel. A megrendeléseket szerkesztőségünk is szívesen követeli.

— Felvételi vizsga. A timișoara-temesvári plarista liceumban az V. osztály felvételi vizsgája május 23-án reggel 8 órakor kezdődik; jelentkezni a titkársá-gon (I. Pinta Horatiu 1) lehet az előző napok délelőttjén. Vizsgadíj 800 lej. Az I. osztály felvételi vizsgáját június 2-án reggel 8 órakor tartják a kereskedelmi liceumban. Előző napon kell jelentkezni a titkárságon (I. Pinta Horatiu 1), ahol letendő a következő okmányok: azilletési bizonyítvány, keresztlevél, iskolai bizonyítvány, szülők állampolgársága és újraoltási bizonyítvány. Vizsgadíjként 500 lej fizetendő. A vizsga tárgya a román nyelv és a számtan.

— Új hónapvegek Törökországban. (Ankara.) Törökországban az eddig használatos arab származású régi hónapnevek helyett új töröknyelvű hónapnevek használatát rendeltek el. Január neve İkay, ami első jelent, a december pedig Sonal, aminek jelentése anyni, mint utolsó.

— Igas lovak bemutatása Aradon. A városi állategészségügyi szolgálat fel-hívja az igaz lovakkal rendelkező szállítócégeket, szilkvizgyárakat, a különböző vállalatokat, faraktárakat, valamint mindazokat, akik nyilvános fuvarozást végeznek, hogy a tulajdonukat képező lovakkal május 19-én reggel jelentkezzenek az Aurel Vlaicu-ut melletti és a teherpályaudvar közelében levő térségen. A jelentkezés elmulasztóit megbün-tetik.

(*) Eljegyzés. Ori Jolán (Arad) és Antal Elek (Timișoara) jegyesek. (Mind-en külön értesítés helyett).

(*) Orvosi hír Dr. Junger fogorvos leszerelt és újból rendel. Timișoara I., 10 Mai-utca 1.

(*) Gyászír. Hendl József kereskedő 61 éves korában elhunyt. Temetése e hó 13-án délután 5 órakor volt Aradon, a Felső temető halottasházából. (Minden külön értesítés helyett).

— Muzika műsora. Szerda, május 19: Timișoara-Temesvár: Apollo: „Nevető ifjuság” (Lilia Silvi, Roberto Billa), Capitol: „A kedves” (Willy Fritsch, Viktoria Ballasko), Corso: „Csizmas kandur”, Thaha: „Szabad egy táncra?” (Hans Moser, Paul Hörbiger). — Arad: Aró: „A hamis eskü”, Corso: „Egy szegény ifju története” (Ermete Zacconi, Amadeo Nazzari, Caterina Buratto), Forum: „Aki mer, az nyer” (Umberto Melnati, Vivi Gioi, Primo Carvera), Urania: „A fájdalom melódiaja”.

— Üzenetek gyűjtemények. Szerda, május 19: Timișoara-Temesvár: Belváros: Jahner Károly (Libertatii-tér), Gyárváros: Jahner Rudolf (Stefan cel Mare-utca 3), Erzsébetváros: Keller (Carol-ut 27), Józsefváros: Diana (Bratiana-utca 29), Mehala: Chioreanu. — Arad: Földes (Eminescu-utca), Wottsch (az állomás mellett.) Fratelia-Ujkisoda: Panajoth. — Freidorf: Eremici.

Vasárnap Aradon a Minorita-tempomban a 9 óras mise alatt Fischer Aladárné

elvezetie
balközre való fekete bőrkesztyűjét. Megtálalóit kéri, adja azt át jutalomból a katolikus gimnáziumban.

CORSO-MOZI, Arad

TELEFON 23-64
Előadások 3, 5, 7 és 9 órákor

Octav Feuillet világhírű regényének gyönyörű filmváltozata

Egy szegény ifju története

A kalandos ifjok romantikus küzdelme, szerelme és diadala

Szereplők: ERMEITE ZACCONI, AMADEO NAZZARI, CATERINA BURATTO.

Véletlen felfedezések

Sokszor hallottuk már azt, hogy a véletlen a legnagyobb feltaláló. Így van ez különösen a vegyészet terén. A vegyészek gyakran törnek a fejüket valamin, kísérleteznek és aztán sokszor egészen mást találnak, mint amit kerestek.

A véletlen már az ókori felfedezésekben is nagy szerepet játszott. A főnőiak, akiknek az üveg feltalálását tulajdonítják, véletlenségből jutottak az üveghez. Valamely vándorló főnői csapat homokos-kvarcos helyen rakott tüzet, hogy megfőzze az ebédjét. A parázs elhamvadása után a hamuban ott csillogott az első üveg.

Hasonló módon találták föl a cserépetést is, amikor tüzhelynek agyagos talajt használtak.

Egy főnői juhász észrevette, hogy kutyájának szája és orra biborpiros. Kutatta ennek az okát és rájött, hogy a kutya biborcsigát harapott ketté a tengerparton. A bibor volt az ókor legismertebb színező-anyaga.

A középkorban és az újkorban ugyan-ak sokszor játszott szerepet a véletlen a találmányokban. Brando hamburgi kereskedő a bölcsek követ akarta feltalálni és feltalálta a foszfort. A sötétben csillogó foszfornak az értéke abban az időben az aranyénál is nagyobb volt. Amsterdamban 1630-ban egy uncia foszforért 12 dukátot fizettek.

Böttger vagy másképpen Bötticher János berlini gyógyszerész szintén a bölcsek követ akarta feltalálni és abba a hirbe keveredett ezzel, hogy ért az aranycsináláshoz. 1686-ban Szászországba ment, ahol Erős Ágost választófejedeleme is tudomást szerzett állítólagos tudományáról. A meissenai várkastélyba záratta és arra akarta kényszeríteni, hogy csináljon számára aranyt. Bötticher erre képtelen volt, de ezt a fejedelem vonakodásnak minősítette és halálra ítélte. Utolsó óráiban „fehér földnek” jutott a birtokába, amelyről kiderült, hogy kaolin. Hamisított hajpor-féle volt akkoriban. Ezzel kísérletezett, de mégsem sikerült aranyt csinálnia, hanem feltalálta a porcelánkészítést. A fejedelem belátta, hogy a porcelán is sok pénzt jelent a kincstárnak és megkegyelmezett Böttichernek. Azonban nem bocsátotta szabadon, nehogy a porcelánkészítést titkát másnak is elárulja. Bötticher bánatában inni kezdett és az ital 37 éves korában sirba vitte.

Casciarolo Vincenzo bolognai varga is gazdagságra vágyott és fei akarta találni a bölcsek követ. Neki köszönhető a „világító festék”, az ugynevezett bolognai kő, a radioaktivitásnak az őse (lapis solaris).

A véletlennek köszönhető a fényképezés is, amelyet Daguerre festő talált föl. Róla Daguerrotypianak nevezték el. Véletlenül felekezett a fényérzékeny jodomezt és egy másik véletlennek köszönhető, hogy rajott arra, hogy a higganyúrózsa a lemezen levő fényhatásnak láthatóvá teszi. A színeknek halványulását akarta megakadályozni valami találmánnyal és megtalálta a fényképezést.

A Muroock angol vegyész 1792-ben feltalálta gázvilágítás nagyon gyenge volt. Auer bécsi vegyész gázvilágítását kísérletezett és rájött, hogy bizonyos sókkal itatott gápszövevények a gáz láng előtt zódes fényt adnak. Ez vezetett aztán az ugynevezett Auer-hamisnyá feltalálására, amely korszakalkotó volt a gázvilágítás történetében.

A szerves kémiában kizárólag a véletlen vezetett nagy felfedezésekre. Reimbach német vegyész 1832-ben kint akart mesterségesen előállítani. Fáradozása nem sikerült, helyette azonban feltalálta az első anilinfestéket. A németek aztán rávetették magukat a mesterséges, vegyileg készülő festékek előállítására és e téren értékes eredményeket értek el. Rájöttek a többi között arra is, hogy a kátrányból, ebből a haszontalannak vélt anyagból, a legszebb és legragyogóbb festéket lehet előállítani.

Az első műanyag, amelyet feltaláltak

Az ivóban

Irtja: BIBÓ LAJOS

Kint süvített a szél, bent halkán sercegett a petróleumlámpa. Vihar verte a roskadozó csárdát. Az ivóban két legény ült a kopott, valamikor zöldre mázolt, reves asztalnál. Az egyik az egyik végén, a másik a másik végén. A csapláros hátul pislogott a kemence padkáján, ott virrasztotta félálomban az éjtszakát.

A két legény előtt borosüveg állott. Pirkadt bort ittak.

Akkor az egyik megkocogtatta az üres üveg sarkával a nyomorult asztalt.

— Hé! — mondta.

Üvegje után nyult a másik is és odaverte ő is az asztalhoz.

— Hé! — mondta maga is.

A csapláros ásított, megvakarta tarkóját, aztán eszszorra megindult az asztal felé. Közbe verte a két üveget, hátrament, hort eresztett mind a kettőbe, asztal alá menekülve letette az asztalra.

— Ehun a — mondta és ottmaradt állva.

Az egyik legény kötött a borból, kötött a másik is, utána a legények kezébe nyultak. Pénzt kotortak elő és odalökték az asztalra.

— Itt van! — mondták komoran.

Túl volt a szél vedlő bontva a havat, a vihar egyre szilárdabbul döngötte a rogadozó eszűda falát.

A két legény sűrűn ivott. Nem szóltak eddig hallgatag. Szómadásra jöttek kőszűkített mind a kettő erre az utolsó nagy találkozására. Mert a lány lány maradt, akár igazat beszél, akár hazudik. Mámogig nekik igazat mondot, vagy pedig hazudott mind a kettőüknek. Hát majd most elvállik, ki adja föl neki holnap a szót.

Köhintet az egyik, köhintet a másik is.

— Röggelre möhasadnak a fák — szólalt meg az egyik.

A másik kihallgatott a fergetegbe.

— Mög — felelt. — Ha így tartja magát hainál az idő.

Most megrezül a ház és az orkán besivalkodott a kéményen.

— Ez már idő — mondta az egyik legény.

A másik megint hallgatott egy darab ideig, csak aztán hagyta ró:

Az ital lassan már dolgozni kezdett bennük és szívük alatt meg-meglódukt a vér. Hej! — mondták magukban mind a ketten nagy keservesen, hej hogy miért is van a halandó embernek természetje. Már tudni illik olyan, akivel nem tud magában mit kezdeni. Merthízen az Atyauristen teremtette a világra az asszonyféléit is, de csak azért, hogy bajt csináljon vele. Ehun a, itt van ez az Eszű is. Már most mit tegyenek, ha olyan nagy vágyódással vannak utána, hogy se éjjelük, se nappaluk, aztán még az éiel se izlik miarta. Na dehát már most elvállik majd most a végére járnak ennek is.

— Bor ez — mondta az egyik.

— Bor — mondta a másik.

— Ihatós. — Az.

Megint kocogtak. A csapláros most már ötödször fordult az üvegekkel. A két legény megitta ezt az eresztést is. Az agyukon már forró köd ült, a szívük valósággal zakatolt.

— Hát... — mondta az egyik.

— Hát... — mondta a másik is.

— Ha ugy gondolod

— Ha ugy gondolod

Egyszerre emelkedtek föl és egyszerre indultak meg az ajtó felé. Egyszerre léptek ki a csárda udvarára. A szél arcukba vágta a havat. A fergeteg elemében volt, a vihar vadul döngötte a földet.

Akkor a két legény végsőikig elborulva, szembefordult egymással.

— Kutyaszőr te! — mondta az egyik.

— Kutyaszőr te! — mondta a másik.

Most hirtelen összezsucskordították a fogukat.

— Gyere hát! — dobbant előre az egyik.

— Gyere te! — hördült a másik.

Akkor hirtelen összedobhantak. Csak úgy, pusztá kézzel. Test test ellen. Öldöklő keserűség, öldöklő keserűség ellen. Egyszerre kapták el az egymás gubancát és egyszerre zuhantak le a földre. Ott megheperedtek, az egyik is, a másik is a levegőbe kanott a másik torla előtt. Nehézkes, súlyos mozdulattal egyszerre lökték masukat talpra. Lihegték, a veríték szakadt róluk és most már behuzott fejfel, mikkolva csantak össze. Riealmas, hajlékony, szívós volt az egyik, akár a vessző, nehéz, tömör és súlyos a másik, akár a szikla.

A vihar döngött, a föld döngött.

Akkor az egyik szájjával, foggal kapott nyomorult dühében a másik után, de az fejfel fölvágta az állát és estében elkapta. A boldogtalan gerince megroppant az irtózatos öléés alatt, karja lehullott és hátra hanyatlott.

Amaz hörögve és szédülten emelkedett föl. Minden porcikáját emészto tiz marta. Eligazította magát a ruhát, kismított a homiokaról a haját, akkor visszament az ivóba.

— Hé! — ordított most már. — Nem hallo?! Bort!

A csapláros leereszkedett a padkáról s a legény elé tette a teli üveget. Az egy hajtokára kiitta, akkor kihuzta magát és tántorogva kibotorkált az udvarra. Ott letérdelt a mozdulatlán cimborá mellé

— Pista!... — Kezdte rázni. — Pista, hallo-e, hé! Mőghóttál?!

Amaz valamit nyögött, aztán rettentés erőlködéssel feltámasztotta magát.

— Ugy gondolom, hogy mög — mondta olyan hangon, mintha sirból szólt volna.

Amaz átnyalábolta, talpraállította. Aztán előmlő, nagy szeretettel átkarolta a nyakát.

Es némán, nehéz szuszogással, súlyos dülöngözéssel megindultak a sötét éjtszakában.

(1869), a celluloid volt. Hyatto amerikai nyomdász kollódiummal akarta bekenni sebzett ujját, de az üveg feldőlt, a kollódióm kifolyt és véletlenül kámforporral keveredett. Ez volt az első celluloid, a legelső műanyag. Ez adta aztán a vegyésznek azt az ötletet, hogy más műanyag létrehozásával is próbálkozzanak. És az azóta feltalált sokféle műanyag bizonyítja, hogy az ötlet jó volt.

A hadviselés terén használatos találmányok közül is akárhány szintén a véletlennek köszönhető létrejöttét. Így a német Schönbein pamutot akart cellulózban feloldani és feltalálta a lögyapotot. Nobel is véletlenül találta fel a

namitot. Nitroglicerint készített és edényekben szállította. Az egyik edény kilyukadt és a nitroglicerint fölitta a csomagolásnál az edények közé tett kovaföld. Kiderült, hogy ezzel a nitroglicerinnal robbanóereje nem csökkent, ellenben veszélyessége megszűnt. Ebből következett a dinamit megszületése.

Még rengeteg nagyszerű találmányt lehetne felsorolni, amelyek mind a véletlennek köszönhetőek létrejöttüket. Azért tehát nem szabad elítélni, még kevésbbé lekicsinyelni a véletlent, amely sokszor hozzájuttatja az embereket ahhoz, hogy kis fáradsággal nagy eredményeket érjenek el... B. E. dr.

Adóvallomás benyújtása a ház bérértékének emelkedése esetén

Bucuresti. A pénzügyminisztérium figyelmezteti a háztulajdonosokat, hogy ha a tavalyi és idei lakbértörvénnyel engedélyezett béremelés nyomán több mint 25 százalékkal emelkedett a ház bérértéke (valorare locativa), akkor adóvallomást kötelesek benyújtani az illetékes adókerületnél. A vallomások benyújtásának határideje május 30-án lejár.

SPORT

A Chinezul-CAMT öklövőinek portyája teljes sikerrel járt

Megirtuk, hogy a timisoarai-temesvári Chinezul-CAMT öklövői szombaton és vasárnap Lupeni-Lupényben, illetve Petrosani-Petrozsényben, illetve szerepeltek. A timisoarai-temesváriakat mindkét mérkőzésen győztek. Eredmények:

Chinezul-CAMT—Mínurul 9:3. A 2000 néző előtt lefolyt viadalon Solomon (M.), Kovalik (Ch.-C.) ellen győzött pontozással; Meigt (M.)—Farkas (Ch.-C.) döntetlen; Szavits (Ch.-C.)—Tomescu (M.) mérkőzésen a lupeni-lupényi versenyző a második menetben feladta; Gherman (Ch.-C.)—Sipos (M.) ellen technikai k. o.-val győzött, míg Marta (Ch.-C) már az első menetben kiütötte Chirilat (M.).

Chinezul-CAMT—Jiul 8:4. A viadalom megjelent mintegy 2500 néző sokat taposolt a timisoarai-temesvári öklövőknek. Eredmények: Popa (Jiul) Sporea (Ch.-C.) ellen, Farkas (Ch.-C.) pedig Tomescu ellen győzött pontozással. A Kovalik (Ch.-C.)—Solomon (Jiul) és a Szavits (Ch.-C.)—Hangsu (Jiul) találkozó döntetlenül végződött; Gherman (Ch.-C) ellenfél nélkül szerezte meg a pontokat, míg Marta a második napon is kiütéssel verte ellenfelét, Bodeat.

A CFR Turnu Severin megy tovább a Román-Kupában. A Craiova lejátszotta CFR Turnu Severin—FC Craiova Román-Kupa mérkőzés meghosszabbítás után is eldöntetlen 1:1 (1:1, 1:1) eredménnyel végződött. A szabályok értelmében a vendégszám CFR Turnu Severin megy tovább a kupában.

Románia—Szlovákia 6:0 a teniszben. A Bucurestiben megtartott háromnapos, országok közötti teniszmérkőzés Románia teljes győzelemmel végződött, amennyiben valamennyi versenyszámban a románok legyőzték szlovák ellenfeiket. Az eredmények: Egyes: Rurac—Kosinar 6:3, 9:7, 7:5, Schmidt—Kreic 6:2, 6:3, 6:3, Caralulis—Vrba 4:6, 6:4, 6:2, 6:3, Tanasescu—Filo 6:0 (ez utóbbi mérkőzést az eső miatt félbeszakították, majd közös megegyezéssel már nem folytatták), páros: Rurac-Tanasescu—Vrba-Kosinar 6:3, 6:1, 7:5, Caralulis-Schmidt—Filo-Kreic 6:1, 6:2, 9:7.

A magyar párbajtőr-bajnokságot Gözsi dr. HTVK nyerte meg tíz győzelemmel Rörich BEAC előtt, kinek nyolc győzelme volt. Gözsi dr. egyetlen vereségét Rörichnél szenvedte el. Harmadik lett Balázs HTVK 7. 4. Berzsényi dr. MAC 3 és 5. Kárjádi BBTE 6 győzelemmel.

A Budapest-bajnoki teniszverseny végeredményei: Férfi egyes döntő: Asbóth—Katona 6:2, 8:6, 5:7, 6:1, 3. Szigeti, 4. Macskási. Férfi páros: 1. Asbóth—Mayer dr., 2. Katona—Fehér, 3. Frigyesi—Szentpéteri és Szigeti—Förri. Női egyes: 1. Pederi (Popp), 2. Gallnérné, 3. Hentschné és Jusits. Női páros: 1. Pederi—Gallnérné, 2. Hentschné—Hidasyné.

Kifogástalan szöveket azonnal alkalmazzák Timisoara IV. A. Muresan utca 4-6.

Apróhirdetések

ELVESZÍTETTEM Buzgan Juno névre szóló 2 drb. „Carnet”. Semmisnek nyilvánítom. Megtalálója 1000 lej jutalomért adja át Reclamanál. Arad, Eminescu-u. 4. (1433)

FÉRFIÖLTÖNY, fekete, középtermetre való, eladó. Székely szabósága. Arad, Eminescu-u. 23. (1434)

ÜGYES varró és tanulóleányokat alkalmaz Juno-szalón, Arad, Regina Maria-körút, 9. szám, első emelet 10. (1435)

VENNÉK jó állapotban lévő spárga- vagy gyárisonyvetet, 2x3 méterben, Arad, Grozescu-utca 2. (1436)

KORSZERŰ pólyahuzat eladó. Arad, Episcopul Radu-utca 23. Rozamenski (1437)

REDŐNŐSABLAK, 200—120 és 150—120 méretű, eladó. Arad, Barbu Lantaru-utca 50. (1438)

FIATAL asszony asszisztensnői vagy irodai állást keres, esetleg gyermek mellé. Címeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu-utca 4. (1439)

2 ÍROASZTAL, karosszékek, gumieső, bőrtáska, kézbesítőnek való, eladó. Cím Reclamanál, Arad, Eminescu-u. 4. szám. (1436)

MŰ-TÖMEST (stoppolást), mű-szövet nyakkendő-fordítást legszebben, legmegbízhatóbban készítünk. Arad, Avraia Iancu-tér 2, első emelet. (423)

HÁZAK, FÖLDEK, szőlők, malmok eladása, bére, cseréje minden árfokozatban. Hatschek-ügynökség, Arad, Carol-körút 17. Telefon 16-95. (576)

ALKALMAZOK jó mindenest, aki főzni is tud. Arad, Eminescu-utca 45. szám. (1440)

ÜLŐ-fürdőkádat vennék sürgősen, Arad, Mihai Viteazul-tér 9. Udvarban. (1441)

TÜZIFÁRA előjegyezhet még Borosnál, Arad, Cantacuzino-utca 63. (1442)

KÖZÉPKORU NŐ bejárónőnek ajánlkozik. Címeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu-utca 4. (1443)

ARAD közelében tanyára gazdaasszonyt keresek, aki főzést és baromfi-nevelést vállal. Aradra bejáró-takarítónőt alkalmaznak a reggeli órákra. Arad, Regele Ferdinand-u. 25, II. emelet. (1444)

TEMETKEZÉSI vállalat betegség miatt teljes felszereléssel eladó. Cím Reclama-nál, Arad, Eminescu 4. (1445)

ALKALMAZOK komoly nőt, ki a háztartást vezetné gyermektelen családnál Paulison. Szabó Imre szőlőbirtokos, Paulis, Pálos. (1446)

HATSCHEK-ügynökség, Arad, Carol-körút 17. Távbeszélő 16-95. Házajánlatai. Összegek ezrekben. 25.000: belvárosi bérház. — 15.000: aradmegyei négyhengeres malom. — 8000: emeletes bérház. — 7000: üzletes ház, kettős telekkel. — 4000: központban kettőstelkű, nagyjövendelmű átjáróház. — 2500: piacnál nagyjövendelmű sarokház, új épület. — 1800: ötlakásos, nagytelkű másodikkereleti. — 1300: Vlaicu-rtnál négylakásos, nagykertes. — 2200: Carol-körút mellett kb. 300-öles telekkel, 3-szobás családi ház. (1447)

VENNEK háromajtós, nagy szekrényt. Arad, 29 Decembrie-utca 10. szám. (1448)

NŐI KERÉKPART és aragást vennék. Arad, Telefon 25-33. d. u. 2—4-ig. (1417)

FELTUNÉS NÉLKÜLI bejárata, butorozott szobát keresek azonnalra, Saguna-ut közepében. Címeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu-u. 4. (1418)

MINDENES bejárónőt alkalmaznak. Arad, Remis-utca 29. (1419)

MAGANHAZAT vennék a belvárosban közel. Cím Reclama-nál, Arad, Eminescu u. 4. (1420)

JÓ állapotban lévő Plaubel-Makima, 6,5x9, fényképezőgépet vennék. Cím Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (1421)

FORUM-MOZI ARAD

Előadások 3, 5, 7, 9 óra TELEFON 38-95

A mese és valóság kaprázata Uj híradó.

A Csizmás kandur

KORSZERŰ új, sötét háló eladó. Arad, Theodor Serb-utca 31. (1422)

HATSCHEK-ügynökség, Arad, Carol-körút 17. Távbeszélő 16-95. Házajánlatai. Összegek ezrekben. 20.000: korszerű sarokbérház. — 10.000: belvárosi ingatlanomb. — 3800: belvárosi lakás, 300-öles telek. — 2600: jójövendelmű többlakásos fűrdőszobákkal. — 2200: Carol-körút mellett 3-szobás, nagy telekkel. — 1500: állorásnál 4 lakás. — 800: Astra-gyárnál magasföldszintes, kétlakásos, új épület. (1415)

KOMBINÁLT szobát, vagy kombinált szekrényt bére vennék. Címeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu-u. 4. (1416)

ALKALMAZOK két művelt, komoly becsületes hölgyet felrózónek, első osztályú étteremben. Gyakorlattal rendelkezők előnyben. Cím: Patoava-étterem, Arad, Telefon 12-86, d. u. 12—3 óráig (1423)

URILEÁNY gyermek mellé ajánlkozik. Címeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu-u. 4. (1424)

39-es, JOÁLLAPOTBAN lévő női cipő eladó. Arad, Nicu Filipescu-utca 21. (1425)

URANIA: döntő sikerű filmek színháza Arad TELEFON 12-32

Ma és minden nap. Előadások 3, 5, 7, 9 óra.

A revük-revűje, 250 gitár 50 lagu jazz zenekarral. **ONC-híradó.**

Fajdalom melódiája

KARCSATTOT találtam bejegyzéssel. Jelenkezni: Arad, Petru Rares-utca 7. szám alatt. (1426)

FÜRDŐBERENDEZÉS, jégszekrény, bor-, sörkímérő-asztal, tizedesmérleg, mákdöröelő eladó. Kossikné, szerb templomnál, Arad. (1427)

KÜLÖNBEJÁRATU szoba, bent vízvezetékkel, azonnal kiadó. Arad, Ghica Voda-u. 16. (1428)

FAJTISZTA angora-nyulak eladók. Cím: Constantin Brancoveanu-u. 69, Arad-Sega. (1429)

NAGY, redőnyös íratszekrény és sarokidvány eladó. Arad, Bratianu-utca 7, 11. ajtó. Telefon 11-61. (1430)

FÉNYKÉPÉSZ-laborant (nőt v. férfit) alkalmaz Polyfoto, Bucuresti, Str. Edgar Quinet 9. (1431)

JÉGSZEKRÉNY, egyajtós, eladó. Cím: Timișoara I., Mocioni-u. 4a, 4. ajtó. (3516)

SZIKVIZGYARI szerelőt, valamint töltőt azonnal alkalmaz „Hercules”, Timișoara III., Ion Vasiu-utca 4. (3475)

KÉT NAPELLENZŐ PONYVA karaktérszere), kifogástalan állapotban lévő, eladó. Timișoara IV., Fröbl-utca 36, II. emelet 25. (4131)

MAKRAME asztalterítő 160x160 méretű, eladó. Timișoara IV., Bonnaz-utca 3. I. emelet 7. (3605)

BEJÁRÓNÖT, rendeset, asszisztensséget, azonnal keres gyermektelen házaspár. Jelenkezni 12—6-ig lehet. Timișoara II., Neptun-palota, III. em., 17-es ajtó, Prota Dragichi-sor 1. (5273)

ELADÓK középtermetre való, kifogástalan állapotban lévő női ruhák, bluzok, sötétkék szoknya boleroval, sötétkék kalap, valamint majdnem új 37-es barna félcipő. Schul, Timișoara I., Regina Maria-körút 14. (3535)

KERESEK megvételre gáz-takaréktűzhelyet. Cím: Timișoara III., Domnita Balas-utca 11 sz., 4. ajtó. vagy 18-34 távbeszélő szám alatt lehet értekezni. (3536)

CSOMAGOLÁSHOZ használható cca. 30 cm² barnaszínű dobozok, valamint selejt-papír cca. 100—150 kgr. eladó. Schul, Timișoara I., Regina Maria-körút 14. Távbeszélő 25-68. (3537)

ELADÓ alacsonyabb termetre való e-ó kabát csuklyával, kék nyárikabát, szürke bélelt sportkosztüm, fekete átmenneti kabát. Timișoara II., Badea Cartan-tér 1. I. em., 8. ajtó. (3538)

ORICH-IRODA átköltözött Timișoara, II. kerület, Joffre-utca 7 szám alá. (Piac-tér mellett.) Házak, földek, lakások közvetítése. Távbeszélő: 43-59. (3539)

NAGY argaman-szőnyeg, majdnem új, tizenkét szeméyes, finom damasztbl készült készlet eladó. Megtekinthető csak délelőtt. Timișoara, Kunz-sor 1, II. em., 12. Apollomozinál. (3542)

VARROLANYOKAT felfogadnak Aszód-szalomban, Timișoara I., Lonovici-utca 1, III. em., 13. ajtó. (3547)

Holnap régen várt bemutató.

A Z. 3-as OKIRAT

a G. P. U. testvérfilmje IZA MIRANDA-val. Rendkívül érdekes kémfilm az orosz-jugoszláv titkos szerződésről.

Ma utó jára: **A hamis eskü**

VARRO- valamint tanulóleányokat alkalmaz „Draghina-szalón” Timișoara, Carol-körút 10 szám alatt. (3528)

PROPAGANDISTANÖT keresek orvosok látogatására, már ismert gyógyszerek elhelyezése céljából. Feltétlenül három nyelvi ismerete, jó megjelenés, biztos felépítés. Árja származás. Alkalmazás azonnal. Timișoara III., Odobescu-utca 65 szám alá kérem az ajánlatokat. (3534)

KIADÓK kétszobás, korszerű lakások, valamint butorozott szobák. Felvilágosítást Rapidul Roman cég nyújt, Timișoaran, G. Domasneanu-u. 12 szám alatt. Távbeszélő 40-60. (3469)

ÍROASZTAL, íratszekrény, takaréktűzhely, 2sütővel, nyugágy, kerti pad, kerti gumieső eladó. Timișoara IV. Fröbl-utca 36, II. emelet 25. (4114)

Előadások 2-10 óráig

FORUM-MOZI ARAD

Az év legkacagtatóbb vígjátéka

Aki mer...az nyer...

A főszerepben: Umberto Melnati, Vivi Gioi, Primo Carnera

MOTORKERÉKPAR, BSA Waffen-ad gyártmányu, eladó, Dumbravita-Uj-szentese, Kolozsvári Imre. (3529)

VARROGEPEKET javítok helyszínen. Ertekezni szívesgéből 24-03 távbeszélő szám alatt. Ugyanott eladó családi varrógép. Timișoara II., Ion Creanga-u. 5. (3530)

SUPER-rádió, 3 plus 1, három hullámu eladó. Timișoara, Unirii-tér 5, a földszin'en. (3531)

50-ÉVEN felüli, önállóan főzni tudó mindenest vagy bejárónőt keresek. Esetleg zsidónét. Cím: Timișoara III., Domnita Balas-utca 11 sz., 4. ajtó. (3532)

BUTOROZOTT szoba, választékosan berendezve, fűrdőszoba-használattal. 1—2 személy részére kiadó. Timișoara IV., Tudor Vladimirescu-u. 27, I. em., 7. ajtó. (3533)

KERESEK 1-szobás korszerű lakrészt (garconiert) azonnalra vagy június 1-re. Ajánlatokat „Jó fizető” jellegre a timișoari kiadóhivatalba kérek. (3486)

TRAKTOROKAT, traktor-részeket, motorokat, gőzgépeket, cséplőket, valamint heréfejtő berendezéseket (apparátusokat) azonnalra szállítunk, cserélünk, veszünk. Közvetítőket díjazunk. Friedrich Desider, Timișoara, Cogalniceanu-utca 3. sz. (2803)

HOLGYFODRASZT, valamint kézápolót (manikűröst) keresnek azonnalra. Timișoara, Regele Ferdinand-u. 6 szám alatt. (3468)

UJ KONYHABUTOR, ebédők, hálók, szalonnok, sznes szobák, íróasztalok, jégszekrények, szőnyegek, zongorák, 4-es kerékpár. Gábornénál, Timișoara III., T. Cipariu-utca 5, Mária közelében. (3743)

KÉTKARU tüzfűtőgép (gép-csara), fél-amerikai íróasztal, gépsíjak, löszerszám, mérlegek, kétkerekű kézikocsi, tárgyonok, könnyű oldalas (dumba) kocsi, körfűrésztengely, körfűrészlapok, használt kocsitergely, valamint kocsikerekek eladók. Bárufatelep, Timișoara II., Cogalniceanu-utca 4. Távbeszélő 44-76. (3545)

URI LAKÓTÁRSNÖT keresnek. Szívesgéből bővebb felvilágosítást Gáborné nyújt, Timișoara III., T. Cipariu-utca 5 szám alatt. (3444)

50-EVES, megbízható bejárónő állást keres. Cím: Timișoara III., Odobescu-utca 68, Kuceráné. (3548)

KERESNEK kis, egyszobás tást vagy külön szobát fakamrával, egy személy részére. Ajánlatokat „Főregmentes” jellegre a timișoari kiadóhivatalba kérem. (3555)

50-ÉVEN felüli, jobb mindenest bejárónő, ki kifogástalanul főz, állást keres. Ajánlatokat „Ruhamosást nem vállalok” jellegre a timișoari kiadóhivatalba kér. (3556)

BORBELYSEGEDET, valamint egy víz-és egy vasdolálóleányt azonnal felfogad el-látással és lakással: Szabó Lajos forrás, Fágáras. (4135)

NEMETŰL beszélő leányt keresek a pallara, gyermekek mellé. Timișoara, 29-41 távbeszélő szám alatt lehet értekezni Timișoaran. (4132)

POLCSKAIRTÁST vállalnunk mérsékelt árakkal. Jegyezze fel címünket. „Polca”, Timișoara II., Samuil Micu-utca 18, a vizitorony mellett. (2549)

HÁLÓ, korszerű, tömör, továbbá henger (reklamier), régi művű (antik) vitrin eladó. Megtekinthető délelőtt 9—12-ig. Timișoara III., P. Dragomir-utca 8, 5. ajtó az emeleten. (3550)

JÖMENEDELŰ falatozó Timișoaran, a Belvárosban, legforgalmasabb hegyen, nagy vendékkörrel rendelkező, betegség miatt eladó. Ertekezni 13-59 távbeszélő szám alatt. Lehet. Timișoara I., Eugen de Savoya-u. 8, I. em., 12. (3551)

ELADÓ 36-os, majdnem új, finom, fehér női bőrcipő. Megtekinthető Timișoara I., Eugen de Savoya-u. 8, I. em., 12. ajtó. (3552)

KIADÓK különbejárata, butorozott szobák, fűrdőszoba-használattal, valamint egy butorozott lakrészt (garconier) Timișoaran, a Belvárosban, Timișoara I., Eugen de Savoya-u. 8. I. em., 12. Távbeszélő 13-59. Ugyanott keresnek azonnalra két üres szobát fűrdőszobával. (3553)

ÖNÁLLÓAN dolgozó varrónőt, kézilányt, valamint tanulóleányt felfogadnak Timișoara III., Gen. Moșoiu-u. 12, II. em., 7. ajtó cím alatt. (3554)

FIATAL LEÁNYT vagy bejárónőt, gyermek mellé, szerény háztartásba felvesznek. Timișoara I., Olimp-utca 13. (6956)

MINDENES ASSZONYT vagy leányt, azonnali belépésre keresnek. Nagy fizetést adnak. Jelenkezni délután 1—3 között lehet, Boróczenénál, Timișoara IV., General Dragalina-tér 13, 8-as ajtó. (4134)

TÁRSAT, 250.000 lejlel rendelkezőt keresek fodrász-, valamint egy borbélyüzlethez, bővítés céljára. Cím a timișoari kiadóhivatalban. (3526)

RAPID 5 vasu Eberhardt-éke, vadonatúj állapotban lévő, eladó. Arad, N. Filipescu-utca 9. (3527)